

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою
ДЗ «Науково-практичний медичний
реабілітаційно-діагностичний центр
МОЗ України» Протокол № 5
29 листопада 2023 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний директор,
Заслужений лікар України, проф.,
д.мед.н., д.філос., д.держ.упр.

Олег ПАНЧЕНКО

30 листопада 2023 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОЦІНКУ ЗАХОДІВ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО
РОЗВИТКУ НА ОЗНАКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА
ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ ПРАКТИЧНОЇ
МЕДИЧНОЇ/ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ/РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ, ЗАСНОВАНОЇ НА ДОКАЗАХ
Державного закладу «Науково-практичний медичний реабілітаційно-
діагностичний центр Міністерства охорони здоров'я України»**

1. Загальні положення

1.1. Положення про оцінку заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах (далі - Положення) Державного закладу «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр Міністерства охорони здоров'я України (далі – Заклад) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якості безперервного професійного розвитку (далі – БПР) та дотримання принципів практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками заходів безперервного професійного розвитку.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про професійний розвиток працівників», «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції». Цивільного Кодексу України, Статуту Закладу та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та внутрішніх нормативних актів Закладу.

1.3. Метою проведення безперервного професійного розвитку є забезпечення честі, гідності, взаємної поваги і довіри, рівноправності, толерантності усіх учасників освітнього процесу шляхом дотримання принципів та загальноприйнятих норм щодо доброчесної поведінки усіма працівниками, слухачами, а також: іншими учасниками освітнього процесу задля сталого розвитку України та її європейської інтеграції.

1.4. Вимоги цього Положення поширюються на осіб, що долучені до процесу БПР, які усвідомлюють свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації процесу БПР, розвитку інтелектуального особистісного потенціалу та зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Положення доводиться до відома всіх учасників БПР, а також оприлюднюється на сайті Закладу.

2. Дотримання академічної доброчесності та принципів практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники заходів БПР під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів заходів, та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Академічна доброчесність передбачає дотримання правил посилання на джерела інформації у випадку використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання вимог про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про методики та результати досліджень; джерела використаної інформації та власну наукову (професійну) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності працівниками сфери охорони здоров'я; об'єктивне оцінювання результатів професійного навчання.

2.3. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності у науковій праці проводиться шляхом перевірки наявності посилань на твердження, наведені в науковій праці, або наявності фактажу, та загальної перевірки на плагіат.

2.4. Принципи практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах передбачають використання найсучасніших доказів ефективності та безпечності діагностичних, профілактичних, лікувальних чи реабілітаційних заходів, отриманих під час клінічних досліджень, для прийняття рішення про їх застосування щодо кожного пацієнта. Наявні докази піддаються пошуку, порівнянню, узагальненню та широкому розповсюдженню для використання в інтересах пацієнтів.

2.5. Принципи практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах включають:

- принцип використання наукової медичної інформації лише найвищого рівня доказовості;
- принцип постійного оновлення інформації щодо досягнень науки та клінічної практики;
- принцип постійного ознайомлення всіх учасників медичної галузі з досягненнями науки і практики;
- принцип оптимальної діагностичної доцільності;
- принцип раціональної фармакотерапії;
- принцип постійного підвищення безпеки медичних втручань;
- принцип мінімізації економічних затрат;
- принцип постійної оптимізації діяльності національної системи охорони здоров'я;
- принцип міжнародної стандартизації медичних втручань;
- принцип колективної відповідальності.

2.6. Принципи практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах у статті вважаються дотриманими, якщо робота спирається на:

- докази, отримані в мета-аналізах рандомізованих досліджень;
- докази, отримані як мінімум в одному рандомізованому дослідженні;
- докази, отримані як мінімум в одному добре спланованому контрольованому дослідженні без рандомізації;
- докази, отримані як мінімум в одному добре спланованому напівекспериментальному дослідженні іншого типу;
- докази, отримані в добре спланованих не експериментальних дослідженнях, таких як порівняльні, кореляційні дослідження й описи клінічних випадків (випадок-контроль);
- докази, отримані зі звітів експертних комісій, на основі думок або клінічного досвіду авторитетних фахівців.

2.7. Дотримання академічної доброчесності та принципів практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах науковими працівниками під час проведення заходів БПР передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших осіб;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну наукову діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками заходів БПР;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.8. Дотримання академічної доброчесності та принципів практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах учасниками під час проведення заходів БПР передбачає:

- особиста участь працівника сфери охорони здоров'я в заході БПР;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших осіб;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну наукову діяльність;
- самостійне виконання завдань підсумкового контролю результатів навчання.

2.9. Захід відповідає заявленій меті навчання, вимогам академічної доброчесності.

2.10. Заклад забезпечує здійснення контролю за актуальністю, повнотою та відповідністю матеріалу темі навчання.

2.11. Зміст навчальних матеріалів відповідає темі заходу та є науково обґрунтованим із зазначенням у відповідних випадках рівня доказовості та наведенням належних посилань.

2.12. Працівникам сфери охорони здоров'я забезпечується доступ до навчальних матеріалів, які були представлені під час заходу БПР.

3. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності та дотримання принципів практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах

3.1. Генеральний директор Закладу наказом затверджує склад Організаційного комітету у кількості не менше 3 осіб, який забезпечує контроль за дотриманням академічної доброчесності та засад доказової медицини, під час освітнього процесу, всіма його учасниками.

3.2. Діяльність членів Організаційного комітету не має бути пов'язаною із виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, імпортом лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації (асистивних технологій), або перебувати у господарських, цивільних, трудових відносинах з особами, які проводять таку діяльність.

3.3. За 10 (десять) робочих днів до проведення заходу розробники матеріалів для Заходу БПР передають Організаційному комітету для оцінки всі навчальні матеріали Заходу БПР на ознаки доброчесності та дотримання Принципів доказової медицини.

3.4. Протягом 5 робочих днів Організаційний комітет в процесі проведення оцінки всіх навчальних матеріалів Заходу БПР на ознаки доброчесності та дотримання Принципів доказової медицини забезпечує здійснення контролю за актуальністю, повнотою та відповідністю матеріалів

темі навчання; відсутність реклами торгових назв лікарських засобів та медичних виробів у матеріалах Заходу БПР; відповідність змісту навчальних матеріалів темі заходу та є науково обгрунтованими із зазначенням у відповідних випадках доказовості та наведенням належних посилань; відповідність змісту матеріалів Заходу БПР заявленій меті навчання і вимогам академічної доброчесності.

3.5. Результати оцінки навчальних матеріалів Заходу БПР на ознаки доброчесності та дотримання Принципів доказової медицини Організаційний комітет оформлює протоколом, де зазначає обгрунтовані зауваження, які потрібно усунути до проведення Заходу БПР.

3.6. Під час проведення Заходу БПР Організаційний комітет: забезпечує здійснення контролю за дотриманням засад доказової медицини під час освітнього процесу; не допускає реклами торгових назв лікарських засобів реабілітації (асистивних технологій) під час проведення заходів БПР; забезпечує контроль участі працівників сфери охорони здоров'я, оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок; виконання методології оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок працівників сфери охорони здоров'я.

3.7. Фактом порушення академічної доброчесності під час проведення заходів БПР вважається: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, необ'єктивне оцінювання тощо.

3.8. Первинну перевірку на наявність ознак порушення академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини мають здійснювати висококваліфіковані фахівці. При цьому може використовуватись така орієнтовна шкала, наприклад, оригінальність тексту (% до загального обсягу матеріалу):

- понад 90% – текст вважається оригінальним;
- від 70 до 90% – оригінальність задовільна, слід пересвідчитись у наявності посилань для цитованих фрагментів;
- від 60 до 70% – матеріал може бути прийнятий до розгляду після доопрацювання та перевірки наявності посилань для цитованих фрагментів;
- менш ніж 60% – матеріал до розгляду і використання не приймається.

4. Прийняття рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та недотримання принципів практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах

4.1. У випадку встановлення факту порушення академічної доброчесності та недотримання Принципів доказової медицини, генеральний директор створює Комісію щодо розгляду фактів академічної недоброчесності та недотримання принципів доказової медицини. Склад

комісії затверджується наказом генерального директора Закладу з зазначенням терміну її повноважень та вживає заходів для притягнення такої особи до академічної відповідальності в порядку визначеному законодавством.

4.2. За результатами розглянутих на засіданні питань Комісія готує рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Висновки Комісії підписує її голова. Зазначені висновки мають рекомендаційний характер, подаються для прийняття рішень генеральному директору Закладу.

4.3. Будь-який учасник Заходів БПР, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення, відповідно до Закону України «Про звернення громадян» може звернутися до генерального директора Закладу з заявою. У заяві зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи (навчання), посада, підрозділ, особистий підпис). Анонімні заяви генеральним директором не розглядаються.

4.4. На засіданні Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення нею норм цього Положення.

4.5. У випадку порушення принципів академічної доброчесності та доказової медицини, розробник матеріалів несе відповідальність відповідно до чинного законодавства України. Заклад залишає за собою право більше не запрошувати розробника матеріалів до проведення Заходів БПР.

5. Оскарження рішень про встановлення порушень академічної доброчесності та недотримання принципів практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах і притягнення до академічної відповідальності учасників освітніх заходів з БПР

5.1. Кожна особа, стосовно якої виникло питання про порушення нею академічної доброчесності або недотримання принципів доказової медицини, має такі права:

- ознайомитися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, доказової медицини та подавати до них зауваження;

- особисто або через її представника надавати усні та письмові пояснення чи відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- бути поінформованим про дату, час і місце та бути присутнім (-ньою) під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

- оскаржити рішення генерального директора Закладу про притягнення особи до академічної відповідальності відповідно до чинного законодавства України.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення погоджується Вченою радою Закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту затвердження та введення в дію наказом генерального директора Закладу.

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.

6.3. Після затвердження Положення у новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.

Т.в.о. завідувача наукового відділу

Ірина СЕРДЮК

Начальник юридичного відділу

Ярослава МАКОГОН